

Referat: Domnia lui Wu Di, cel mai de seama imparat al Dinastiei Vechi Han

Cand, in anul 140 i.e.n., venea la carma Imperiului chinez Wu Di, care avea sa fie cel mai de seama imparat al Dinastiei Vechi Han, mostenea un imperiu fara indoiala imens. Hanii anteriori lui Wu Di, dealtfel nu prea multi la numar, reusera sa stabilizeze, oarecum, imperiul. Pierdusera, insa, cistiguri anterioare, unele insemnate. Intre altele statele Yue, de la sudul imperiului, isi recapatasera autonomia. Dar cea mai importanta pierdere a Imperiului chinez, datand chiar din 198 i.e.n., din timpul domniei primului Han, Liu Bang, era manifesta in relatiile cu hunii (Xiongnu), care reusera sa obtina teritorii si tribut de la imparatii chinezi.

si totusi Wu Di nu se ocupa de la inceputul domniei sale de alungarea hunilor; alte probleme, interne, ii solicitara deosebita-i capacitate organizatorica. Trimise, insa, in 138 i.e.n., pe unul dintre cei mai devotati sfetnici ai sai, Zhang Qian, mult in adincul spatelui hunilor pentru a cerceta posibile aliante. La interior, cu toate ca marea rascoala a "celor 7 nobili Wang" fusese infranta de un predecesor al sau, Wu Di era inca nelinistit de defectiunea nobililor Wang (unul dintre cele doua ranguri nobiliare instituite de Liu Bang); proceda, in consecinta, la permanenta supraveghere a acestora, cautand, pe toate caile sa le slabeasca puterea, fapt pe care-l desavarsi in 127 i.e.n. prin emiterea unui decret de impartire obligatorie a posesiunilor Wang (care aveau ca origine dania imperiala) intre toti mostenitorii. Aceasta avu ca efect faramitarea rapida a puterii economice a nobililor.

Wu Di s-a dedicat, in scopul intaririi fortei imperiului, operei de organizare administrativa, militara si economica. in economie se realiza cea mai intinsa retea de irigatii pe care China imperiala avea s-o aiba vreodata: alaturi de imense canale, unele de peste 100 de kilometri, au fost amenajate numeroase diguri, zagazuri, rezervoare de apa. Dezvoltarea intensa a mestesugurilor si extractiei minereurilor (in special fier, cupru, sare) dusese la aparitia unor ateliere, de tip sclavagist, fata de care atelierele de manufactura din perioada de debut a capitalismului european vor parea neinsemnate.

Astfel, existau ateliere de prelucrare a minereului de fier, de pilda, care foloseau cate 1000 de sclavi si mai bine, iar fierul chinezesc, dupa cum afirma Plinius cel Batran, era cel mai bun din lume. Aceeasi anvergura putea fi intalnita si la extragerea sarii, la prelucrarea aramei, in tesatoriile de matase. Numarul foarte mare al acestor ateliere dovedea o forta economica unica la acea vreme in lume. Astfel, numai in minele de fier si de arama ale coroanei imperiale lucrau peste 100.000 de sclavi, iar reteaua de productie, pusa la punct de Wu Di odata cu introducerea monopolului statului in metalurgie si minerit, era de intinderea unui vertitabil cartel modern; de dirijarea extractiei si prelucrarii fierului, de pilda, se ocupau 40 de administratii.

Productia de matase si de tesaturi din matase era atit de mare, incat numai o parte din aceasta, cea destinata exportului, facuse ca drumul comercial ce lega China cu tari indepartate din apus sa

capete denumirea de "Marele drum al matasii". Pentru a permite un control eficient al uriasului imperiu, Wu Di forma o retea imensa de functionari ai statului - circa 100 000. Tot pentru a controla, dar si pentru a intari bazele ideologice imperiale, Wu Di decreta confucianismul ideologie de stat, iar functionarii, dupa o scoala obligatorie de canoane confucianiste, erau supusi unui, de asemenea obligatoriu, examen de stat la aceasta disciplina. In sfirsit, pentru a avea sclavi din abundenta, Wu Di, in afara de transformarea in sclavi a sutelor de mii de prizonieri de razboi, reveni treptat la legile aspre a caror aplicare era o sursa importanta de sclavi inainte de rascoala lui Liu Bang.